

Het boek van Adam (en Eva)

Hoofdstuk 1

[Uitzetting uit het paradijs.¹](#)

1. En toen Adam met zijn vrouw Eva uit het paradijs vertrok is het gebeurd dat zij aan de oostkant zijn vertrokken. Adam maakte een hut om in te wonen. Zij trokken er samen in en bleven daar zeven dagen. Allebei huilden zij tranen met tuiten, want zij misten de woningen van het koninkrijk waaruit zij verbannen waren vreselijk.²

Hoofdstuk 2

[Adam en Eva zoeken voedsel](#)

1. Na zeven dagen hadden ze honger en zochten naar iets om te eten.
2. Eva zei tegen Adam: 'Adam, mijn heer, sta op en zoek naar eten voor mij zodat wij tijdens dit wachten toch kunnen eten, wie weet neemt de Heer ons weer aan om ons terug te brengen naar dezelfde plek in het paradijs. (Sl: Toen zei Adam tegen mij: 'Ik denk eraan om u te doden. Maar toch ben ik bang omdat God u als evenbeeld gemaakt heeft en omdat u berouw toont en tot God roept, daarom heeft mijn hart zich toch niet van u afgekeerd.')

Hoofdstuk 3

1. Na zeven dagen stond Adam op en trok rond over het aardoppervlak, maar hij vond geen enkel voedsel zoals hij dat in het paradijs gewend was te eten. Adams conclusie naar Eva was: 'Wij gaan de dood tegemoet.'³
2. En Eva zei tegen Adam: 'Oh! Als ik dood zou zijn, dan zou God u in het paradijs toelaten!' Adam reageerde als volgt naar Eva: 'Door ons is er grote woede naar alle schepsels opgekomen, ik weet niet of dit door mij of door u komt.' Eva zei hierop tegen Adam: 'Mijn heer, als u er goed aan denkt te doen, dood mij dan, dan zal ik uit het zicht van God en Zijn engelen weggevaagd zijn, dan kan Gods

- woede tegenover u bekoelen, die kwam er door mij, en dan brengt Hij u naar het paradijs terug.'
3. Adam reageerde en zei haar: 'Nee! Nee! Zeg zoiets niet! Anders vaardigt God nog een vonnis over ons uit vanwege dit moorden. Hoe zou ik de hand (aan u) slaan en zo mijn eigen lichaam laten lijden?' Toen zei Eva tegen hem: 'Sta op, laten we samen groenten zoeken.'⁴

Hoofdstuk 4

1. Maar zij vonden niets dat smaakte als de boom uit het paradijs.
2. En Eva zei hem: 'God schiep dit voor de dieren om als voedsel te verzamelen, maar ons voedsel was dat waar de engelen van leven.'
3. Kom laten wij nu veertig dagen lang in rouw gaan, dan kan God barmhartig over ons zijn en ons beter voedsel geven dan dat van de (stomme= niet sprekende) dieren, anders worden we nog als zij.'⁵

Hoofdstuk 5

[Op zoek naar berouw](#)

1. Adam reageerde als volgt naar Eva: 'Leg mij nu uit welk berouw u wilt tonen, en hoeveel dagen wilt u dat berouw dan tonen?'
2. Laten wij niet het risico lopen om een belofte aan God te doen die wij niet na kunnen komen.'
3. Eva reageerde op Adam: 'Zeg mij dan hoeveel dagen het moeten zijn. Hoe lang denkt u dat boete doen nodig is, wie weet doe ik er nog een schepje bovenop, want ik ben het geweest die deze ellende over u veroorzaakt heb.'⁶

Hoofdstuk 6

1. Adam reageerde en zei tegen Eva: 'U kunt er niet meer doen, integendeel, houd u aan de dagen die ik u zeg aan te houden. Dan zal ik veertig dagen boete doen en dan doet u vierendertig dagen boete. Laat die zes dagen aan mij over, want werd

¹ Het boek van Adam. In het Nederlands vertaald op basis van de Armeens-Engelse vertaling van J.P Mahe. Aangevuld met vertalingen vanuit het Grieks, Slavisch en het Latijns van R.H Charles (1913)

² De Slavonische tekst: 'Adam was met zijn naar de aarden gebogen gezicht aan het huilen, hij lag op de grond te huilen.'

³ Slavonisch: Adam stond op en zwierf door alle landen, maar vond niets te eten behalve veilige netels en gras in het veld. En wij keerden weer terug naar de poorten van het paradijs, riepen het uit en smeekten: 'Wees barmhartig voor Uw schepsel, O Heer Schepper, sta toe dat wij te eten hebben!' Vijftien dagen bleven wij voortdurend smeken. Toen hoorden wij Michaël de aartsengel voor ons bidden en Yoël. En de aartsengel Yoël kreeg een opdracht van de Heer, en hij nam een zevende deel van het paradijs en gaf dat aan ons. Toen zei de Heer: 'Dorens en distels zullen u uit handen komen. Met uw eigen zweet zult u te eten krijgen, en uw vrouw zal beven als zij naar u kijkt. De aartsengel Yoël zei tegen Adam: 'Dit zegt de Heer: 'Ik schiep uw vrouw niet om u te commanderen, maar om u te gehoorzamen, waarom bent u gehoorzaam aan uw vrouw?' Daarom gebod de aartsengel Yoël aan Adam: 'Scheid het vee en alle vliegende en

kruijpende soorten en dieren, zowel de wilde als de tamme, en geef ze namen.' Zo heeft hij ze allemaal namen gegeven. Daarna heeft hij ossen genomen om mee te ploegen. Daarop is de duivel verschenen en heeft voor de ossen gestaan om Adam te verhinderen het veld te ploegen, hij zei tegen Adam: 'De dingen op aarde zijn van mij en de dingen in de hemel zijn van God. Alleen als u van mij zult zijn, dan zult u op aarde werken, maar als u van God wilt zijn, ga dan terug naar het paradijs.' En Adam reageerde: 'De dingen in de hemel zijn van de Heer, net als de dingen op aarde, of in het paradijs of in de hele Kosmos.' De duivel zei: 'Ik sta u niet toe om het veld te ploegen, behalve als u het verbond ondertekend dat u van mij bent.' Adam zei: 'Degene Die de Heer van de aarde is, aan Diegene behoor ik toe, en mijn kinderen.' Daarop was de duivel dol van vreugde. (Maar Adam was zich er bewust van dat de Heer af zou dalen om de duivel onder de voet te vertreden). De duivel zei: 'Onderteken dit verbond. En Adam schreef: 'Ik behoor toe aan Wie de Heer van de aarde is, samen met mijn kinderen.'

⁴ De Latijnse tekst heeft een vergelijkbare strekking.

⁵ De Latijnse tekst heeft een vergelijkbare strekking.

⁶ De Latijnse tekst heeft een vergelijkbare strekking.

- u niet op de zesde dag geschapen toen God de schepping van alle schepselen voltooide? Sta nu op en ga naar de rivier Tigris, leg een steen onder uw voeten, ga in het water staan en bekleed uzelf tot aan uw nek. Laat geen geluid uit uw mond komen terwijl u bidt, want wij zijn het onwaardig om onze mond te openen. Want onze lippen zijn onzuiver, omdat wij de geboden overtreden hebben, dat wat het paradijselijke voedsel betreft [de boom van kennis], wat God ons verboden had.
2. Wees liever stil, en toon alleen gedurende vierendertig dagen berouw, met uw hele hart, dan zal ik hetzelfde in de rivier Jordaan doen, totdat God luistert en ons voedsel geeft.⁷

Hoofdstuk 7

1. Eva ging naar de rivier Tigris en deed wat Adam haar had opgedragen.
2. Maar Adam bleef in de rivier Jordaan, en zijn hoofdhaar spreidde zich uit [door het water].

Hoofdstuk 8

1. En Adam zei: 'Ik zeg u Jordaan, lijd met mij mee en verzamel alle (stomme) dieren uit uw omgeving, dan kunnen zij om u heen komen staan en om mij rouwen. Niet voor zichzelf maar voor mij, (Lat. want zij hebben niet gezondigd, maar ik.)
2. Want God heeft hen het voedsel niet onthouden, dat wat God hen vanaf het begin schonk, maar mijn levensonderhoud is mij onthouden, net als mijn voedsel.'
3. Toen Adam dit met bittere tranen gezegd had, is al het vee als muren rondom hem gaan staan. Op het moment dat het water van de rivier gestopt was met stromen, verhief Adam zijn stem naar God en hij veranderde zes keer van toon, net als de stemmen van alle engelen in alle tijdperken [hemelen].⁸

Hoofdstuk 9

Eva opnieuw verzocht door de duivel

1. Toen er twaalf dagen van huilen voorbij waren, beefde de duivel en veranderde zijn kleding met zijn listige bedrog. Hij ging dicht bij Eva staan, langs de rivier Tigris, en stond langs de oever.
2. Hij hilde krokodillentranen die op zijn kleding en vanaf zijn kleding op de grond vielen. Toen zei hij tegen Eva: 'Kom dat water uit en stop met uw beproevingen, want God heeft naar uw boetedoening en uw man Adam geluisterd.
3. Daarbij hebben wij ook om goedgunstigheid gesmeekt vanwege uw tegenslagen die wij gezien hebben.
4. Daarom heeft God mij gestuurd om jullie te laten komen en jullie het voedsel te geven waarvoor jullie berouw getoond hebben.

⁷ De Latijnse en Slavonische tekst hebben een vergelijkbare strekking. Het aantal dagen voor Eva is hier zevenendertig. Het Slavonisch voegt nog toe vanuit Adam: 'Zorg goed voor uzelf, ga niet uit het water, behalve u mij met al mijn kenmerken ziet, vertrouwt ook niet op de woorden die tegen u worden gezegd, zodat u niet weer in de val loopt.'

⁸ De Latijnse en Slavonische tekst hebben een kortere vergelijkbare strekking

⁹ Het Latijns heeft een kortere vergelijkbare strekking. In de Slavonische tekst gaat Eva niet op de duivel in er staat: 'Maar ik (Eva) merkte dat hij de duivel was en antwoordde hem

5. Kom nu naar boven, ga daar weg, want ik ben al naar Adam geweest en hij heeft mij gestuurd en mij gezegd: 'Ga en spreek met Eva, mijn echtgenote, breng haar bij mij terug.' Kom nu mee, dan breng ik u naar Adam, naar de plaats waar hij is en waar ook jullie voedsel is.'⁹

Hoofdstuk 10

1. En Eva kwam het water uit, terwijl haar huid zo slap als rotte groente was, vanwege het koude water. Heel de vorm van haar lichaam was verwoest.
2. En toen zij het water uitgekomen was, viel zij hevig verzwakt op het aardoppervlak neer, twee dagen bleef ze daar zonder te bewegen liggen. Na twee dagen stond ze op en bracht de duivel haar daar waar Adam was.
3. En zodra Adam Eva zag, de duivel volgend, begon hij met brandende tranen te huilen, hij riep met luide stem naar haar: 'Wat blijft er over van de geboden tot berouw die ik u gegeven heb? Hoe kan het dat u weer door hem bedrogen bent, degene die ons van onze woonplaats (Lat: en geestelijke vreugde) vervreemd heeft?'¹⁰

Hoofdstuk 11

1. Toen Eva hoorde dat het de duivel was die haar bedrogen had, viel ze voor hem neer. En de nood van Adam werd twee keer zo groot, want hij zag haar als voor dood op de grond liggen.
2. Hij was verdrietig en zei kreunend: 'Wee u die tegen ons vecht! Wat voor kwaad hebben wij u aangedaan? Want het komt door uw laster dat wij het paradijs zijn uitgegaan. Komt het omdat u door ons verbannen bent dat u zo kwaad op ons bent?'
3. Of komt het door ons dat u van uw majesteit bent beroofd? Of komt het in zekere mate door wat wij gedaan hebben dat u zo gebrek lijdt? Zijn wij dan de enige schepselen van God zodat u alleen tegen ons strijdt?¹¹

Hoofdstuk 12

Adam vraagt de duivel waarom hij hem vervolgt

1. Zonder zijn tranen te kunnen bedwingen zei de duivel tegen Adam: 'O Adam, alle hebzucht en alle kwaadheid en al het verdriet in mijn hart is tegen u gericht, want het komt door u dat ik van mijn standplaats gevallen ben, door u ben ik van mijn eigen troon vervreemd. Mijn vleugels waren talrijker dan die van de Cherubim en ik verborg mijzelf eronder. Nu bewandelen mijn voeten de aarde, vanwege u, nooit had ik dat geloofd!'
2. Adam reageerde op de duivel en zei hem:
3. 'Wat heb ik fout gedaan dat ik u dit alles heb aangedaan?'¹²

niets. Adam zag wel de voetafdrukken van de duivel (toen) hij terugkeerde uit de Jordaan, en vreesde dat hij mij misschien bedrogen had, maar toen hij gemerkt had dat ik nog in het water stond, werd hij overweldigd door vreugde, pakte mij vast en leidde mij uit het water.' Toen riep Adam met luide stem: 'Zwijg Eva, want mijn geest is al zo benauwd in mijn lichaam. Sta op, ga eropuit en spreek gebeden tot God totdat ik mijn geest aan God overgeef.'

¹⁰ Het Latijns heeft een vergelijkbare strekking.

¹¹ Het Latijns heeft een vergelijkbare strekking.

¹² Het Latijns heeft een vergelijkbare strekking.

Hoofdstuk 13

1. De duivel reageerde naar hem en zei: 'U deed niets naar mij toe, maar het komt door u dat ik op aarde gevallen ben.'
2. Juist op de dag dat u geschapen bent, op die dag viel ik weg van de aanblik van God. Want toen God een geest (de n@shamah) in uw gezicht blies, toen kreeg u het beeld en de gelijkenis van de Godheid. Toen is Michaël gekomen, hij presenteerde u en liet u voor God buigen. (Lat. Michaël liet ons u aanbidden tegenover God.) En God vertelde Michaël: 'Ik heb Adam naar mijn (Lat. Ons) beeld en goddelijkheid geschapen.'¹³

Hoofdstuk 14

1. Daarop is Michaël gekomen en heeft alle klassen van engelen opgedragen en gezegd: 'Buig neer voor het beeld en de gelijkenis van de Godheid!'
2. En toen, nadat God hen dit opdroeg en iedereen voor u neergebogen was, droeg hij dit ook op aan mij. (Lat. Michaël bleef aandringen.)
3. En ik zei hem: 'Ga weg van mij, want ik zal niet voor hem die jonger is dan mij buigen, ik ben toch werkelijk een meester vóór hem, het past hem beter om voor mij neer te buigen.'

Hoofdstuk 15

1. En de zes klassen van de andere engelen hoorden dat, en mijn toespraak beviel hen, dus bogen ook zij niet voor u neer.
2. (Lat. En Michaël zei: 'Aanbid het evenbeeld van God, maar als u hem niet wilt aanbidden, dan zal de Heer God kwaad op u zijn.
3. En ik zei: 'Als Hij kwaad op mij is, dan zal ik mijn troon boven de sterren aan de hemel plaatsen en als de Allerhoogste zijn.')

Hoofdstuk 16

1. Toen werd God boos op ons en gebod ons, zowel hen als mij, om vanuit onze verblijfplaats op aarde geworpen te worden. En wat u betreft, Hij gebod dat u in het paradijs zou wonen.
2. Toen ik mij bewust werd dat ik door uw (macht) gevallen was, dat ik in nood was en u gerust,
3. toen werd het mijn doel om u op te jagen, zodat ik u van het paradijs van heerlijkheden zou vervreemden, net zoals ik vanwege u vervreemd ben.'¹⁴

Hoofdstuk 17

1. Toen Adam dat hoorde, schreeuwde hij met luide stem en sprak: 'Heer, mijn leven is in Uw handen. Doe deze vijand ver weg van mij, die verlangt om mij te verleiden en om mijn soort te vernietigen. Het komt door hem dat Eva verloren is.'
2. Op dat moment werd Belial onzichtbaar voor hem. (Lat. De duivel verdween voor hem.)
3. En wat Adam betreft, hij bleef in het water en deed boete (Lat. veertig dagen staande in het water van de Jordaan). Maar Eva lag op de grond, alsof een dode, toen stond ze van de aarde op.'¹⁵

Hoofdstuk 18

Eva baart Kaïn

1. En (Eva) zei tegen Adam: 'Wees gered (Lat. Leef!), Adam, want u ging niet met mij mee in het overtreden van de geboden, zowel niet in eerste als in tweede instantie. Het Woord van God zal over mij heersen!' Ook zei Eva tegen hem: 'Kijk, zo meteen zal ik in de richting van de zonsondergang vertrekken en zal ik gras als een (stom) dier eten totdat ik sterf, want in geen geval ben ik het voedsel van de levenden waardig.'
2. Dus vertrok Eva in de richting van de zonsondergang en bleef daar rouwen en kreunen.
3. Wat dagen later maakte zij een hut voor haarzelf in de richting van de zonsondergang. Nu was zij drie maanden daarvoor zwanger geworden en ze had Kaïn in haar buik.'¹⁶

Hoofdstuk 19

1. Toen de tijd van haar bevalling aanbrak begon zij te beven. Zij jammerde met luide stem richting God en zei:
2. 'Waar is Adam om mij op dit moment in mijn pijn te troosten, of wie zal mijn lijden aan hem duidelijk maken? Is er niemand van de vogels die naar hem toe wil gaan om hem te zeggen: 'Kom help Eva, je echtgenote!' Ik smeed u alle soorten aan de hemel als u naar het oosten trekt, vertel mijn lijden van nu dan aan mijn heer (Adam).'¹⁷

Hoofdstuk 20

1. Zo hoorde Adam in de rivier de Jordaan van haar dikke tranen en tegenslagen.
2. Daarop luisterde de Heer naar Adams gebed en stuurde hem de aartsengel Michaël die hem een zaadje bracht, met het goddelijke zegel verzegeld, (alleen) bestemd voor Adam. Daarop leerde hij hem zaaien en het werk dat daarmee gepaard gaat zodat zij zo gered konden worden, samen met al hun nakomelingen.
3. En toen Adam van het gebed en de tranen van verdriet van Eva uit het westen gehoord had, toen herkende Adam haar stem en sprak in zijn hart: 'Dit is de stem van mijn rib, de stem van mijn schaap. Ik zal opstaan en gaan zien waarom zij roept. Komt het omdat de slang haar weer aanvalt?'
4. Adam stond op en volgde haar voetspoor. En hij naderde haar van dichtbij, in het deel van het westen waar Eva was. En toen Eva Adam zag, huilde zij hevig en zei: 'Mijn heer Adam, heeft u het geluid van mijn tranen dan niet gehoord? Want vandaag duurt het al negen dagen, dag en nacht dat dit geschreeuw van mij naar u uitgaat. Komt dat omdat de generaties uit het oosten u niet verteld hebben wanneer ze begonnen zijn? Hebben de vogels in de lucht en de beesten in het veld u dan niet geïnformeerd, want ik heb hen gesmeekt om dit alles aan u te vertellen? Sta op, smeed uw Schepper om medelijden te tonen zodat God uw gebed kan beantwoorden en mij uit mijn lijden kan verlossen, of, als Hem dat passend lijkt, mij de

¹³ Het Latijns heeft een vergelijkbare strekking.

¹⁴ Latijns eindigt met: '3. En wij werden direct overmand door verdriet, omdat wij zulk een heerlijkheid verloren hadden. 4. En wij waren nog meer gegriefd toen wij u in zo'n grote vreugde en luxe zagen. Dus bedroeg ik uw vrouw met een list

en zorgde ervoor dat u uit uw vreugde en luxe verdreven werd, net zoals ik uit mijn majesteit ben verdreven.

¹⁵ Het Latijns heeft een vergelijkbare strekking.

¹⁶ Het Latijns heeft een vergelijkbare strekking.

¹⁷ Het Latijns heeft een vergelijkbare strekking.

dood in stuurt, of mij via uw gebeden van mijn martelingen bevrijdt.’

5. Adam bad en bepleitte haar tegenover God, en de Heer luisterde naar hem.¹⁸

Hoofdstuk 21

1. En kijk, twaalf engelen kwamen samen met twee machten vanuit de hemelen, en zij kwamen naar de plek van Eva.
2. Een van de machten kwam en raakte Eva tegen haar gezicht en borst aan en vertelde Eva: ‘Gezegend bent u Eva, vanwege Adam, de uitgekozenen en dienaar van God, want zijn gebeden zijn geweldig tegenover God en God zal u verlossen omwille van hem. Als u geen hulp vanuit hem was geboden, dan had dit zo als een doorn gestoken dat u uzelf niet van uw lijden had kunnen redden. Sta nu op en maak u klaar om een kind te baren.’
3. Eva stond op, zoals de engel het haar opgedragen had, en zij baarde een kind waarvan de kleur als dat van de sterren was. Hij werd door de vroedvrouw opgevangen en begon direct aan het gras te plukken, want er was gras geplant in de hut van zijn moeder.
4. De vroedvrouw reageerde naar hem en zei hem: ‘God is rechtvaardig dat Hij mij u niet geheel in handen geeft. Want u bent Kaïn, de verdorvene, doder van het goede, want u bent degene die de vruchtboom leegplukt, niet degene die haar plant. U bent de drager van bitterheid en niet van zoetheid.’
5. En de macht vertelde Adam: ‘Blijf bij Eva totdat zij met het kind gedaan heeft wat ik haar geleerd heb.’¹⁹

Hoofdstuk 22

Eva baart Abel

1. En Adam nam (droeg) Eva en het kind mee en bracht ze naar een deel in het oosten en bleef daar.²⁰
2. (Lat. En de Heer God stuurde verschillende zaden via de aartsengel Michaël en gaf die aan Adam, hij toonde hem hoe de grond te ploegen en te bewerken, zodat zij vruchten zouden hebben waarvan zij en heel hun nageslacht zouden kunnen leven.)
3. En toen het achtste jaar en de tweede maand voorbij waren werd Eva weer zwanger en baarde nog een zoon die door de macht van God Abel genoemd werd, en ze bleven daar samen.
4. In die tijd vertelde Eva aan Adam: ‘Mijn heer Adam, in mijn slaap zag ik dat het bloed van mijn zoon Abel in de mond van zijn broer Kain gegoten werd, en hij dronk dit genadeloos op. En Abel smeekte hem om een beetje van zijn bloed over te houden, maar hij stemde daar niet mee in en dronk alles op. Het bleef niet in zijn buik maar het ging verder

totdat hij er mee besmeurd was en het was totaal niet van zijn lichaam te verwijderen.’²¹

5. Adam reageerde op Eva en zei haar: ‘Laten wij hen van elkaar scheiden zodat Kaïn geen plannen maakt om hem te doden, en laten wij bij hen blijven om haat en nijd te voorkomen.’

En zij handelden zoals Adam gezegd had en hij zei: ‘Mijn zonen, kom laten wij ons verspreiden, ieder op zijn eigen terrein.’

Hoofdstuk 23

Kaïn doodt zijn broer Abel

1. (Lat. En zij maakten een boer van Kaïn, van Abel een herder, zodat zij op die manier van elkaar gescheiden zouden zijn.)
2. Toen zei God tegen de engel Gabriël: ‘Zeg tegen Adam: ‘Openbaar het geheime plan dat je kent niet aan Kaïn, want hij is een zoon van toorn, omdat zijn broer door hem gedood zal zijn!’ Laat Adam echter niet verdrietig zijn, omdat ik in plaats van Abel Seth voor hem op zal richten, hij zal mijn beeld weerspiegelen en hij zal alles leren wat ik in gedachten heb. Maar vertel dit aan niemand behalve Adam.’²²
3. Dat is wat God tegen de engel zei, en de engel vertelde dit aan Adam. Adam bewaarde dit woord in zijn hart. En zij waren beide verdrietig, Adam en zijn echtgenote.
4. En de tijd brak aan dat Abel door zijn broer Kaïn gedood werd en dat hij (Adam) Eva vertelde: ‘God heeft een einde voor alle menselijke wezens uitgevaardigd. Was de dood dan niets anders dan de moord waardoor Abel door Kaïn vermoord werd? En leverde Kains jaloezie hem uit aan de dood omdat Kaïn van een verdorven soort was?’
5. En de tijd brak aan dat Kaïn en Abel naar hun velden vertrokken. Twee demonen die Kaïn en Abel vergezelden kwamen mee. Een demon wees de andere demon terecht. Hij werd kwaad op hem en pakte een stenen zwaard van een doorzichtige soort waarmee hij zijn keel doorsneed en hem vermoordde.
6. En toen Kaïn het bloed zag pakte hij snel het stenen (zwaard) in zijn hand. Maar toen Abel hem op zich af zag komen smeekte hij hem: ‘Maak mij niet dood, O Kaïn, mijn broer!’ Hij sloeg echter geen acht op zijn smeekbede en vergoot Abels bloed tegenover hem. En Adam en Eva werden al die tijd door groot verdriet gekweld.

Eva baart Seth

7. En hierna had Adam gemeenschap met zijn echtgenote en werd Eva zwanger en baarde Seth die op Adam leek.
8. Adam zei tegen Eva: ‘Kijk, in de plaats van Abel, die Kaïn van mij vermoordde, is mij een zoon geboren.’

¹⁸ Het Latijns heeft een kortere strekking, waarbij de nummering 1 t/m3 allemaal tot het beknopte nummer 1 behoort, nr. 4 en 5 zijn dan respectievelijk 2 en 3.

¹⁹ Het Latijns heeft een kortere strekking, eindigend bij: ...en gaf dit aan zijn moeder, en hij werd Kaïn genoemd.

²⁰ Hier begint de Griekse tekst met: ‘En Adam had gemeenschap met zijn vrouw Eva en trok omhoog richting de opkomst van de zon en bleef daar achttien jaar en drie maanden. Eva werd zwanger en baarde twee zoons: Adiafotos, genaamd Kain, en Amiabes, genaamd Abel.’

²¹ Het Grieks heeft een vergelijkbare tekst, waarbij Adam bezorgd is dat de duivel hen overvalt, de tekst vervolgt direct met de moord van Kaïn op Abel.

²² Het Grieks heeft een vergelijkbare tekst, daar is de engel Michaël. Het Latijns heeft: ‘En daarna sloeg Kaïn Abel dood, en Adam was toen 130 jaar oud, maar Abel werd gedood toen hij 122 jaar oud was. En daarna had Adam gemeenschap met zijn vrouw en kreeg een zoon en noemde hem Seth.’ Het Armeens vervolgt hierna met een lange versie van dit verhaal.

9. En daarna kreeg Adam dertig zonen en dertig dochters, zo kwamen al de jaren van Adam op 930 jaar. En vanuit hem vermenigvuldigden zij zich op aarde en vestigden zich daarop.²³

Het Latijns vervolgt hier met hoofdstuk 25 t/m 30:

Hoofdstuk 25

Adams visioen van God over de toekomst

1. En Adam zei tegen Seth: 'Luister mijn zoon Seth, zodat ik u vertel wat ik gehoord
2. en gezien heb nadat je moeder en ik uit het paradijs verdreven zijn.
3. Toen wij in gebed waren is de aartsengel Michaël naar mij toe gekomen, een boodschapper van God. Ik zag een strijdwagen, lijkend op de wind en met vurige wielen, en ik werd naar het paradijs van de rechtvaardigen opgeheven. Daar zag ik de Heer zitten en Zijn gezicht was als vlamvend vuur dat onverdraagbaar was. Vele duizenden engelen waren aan de rechter- en linkerzijde van de strijdwagen.

Hoofdstuk 26

1. Ik was verbijsterd toen ik dat zag en werd door angst overmand. Met mijn gezicht naar de aarde boog ik mijzelf voor God neer.
2. En God zei tegen mij: *'Kijk, u sterft omdat u het gebod van God overtreden hebt, want u heeft liever naar de stem van uw vrouw geluisterd. Haar heb ik u in uw macht gegeven zodat u haar kunt houden aan wat u wilt. Toch heeft u naar haar geluisterd en bent aan mijn woorden voorbijgegaan.'*

Hoofdstuk 27

1. En toen ik deze woorden van God hoorde viel ik vooroverliggend op de aarde, aanbad de Heer en zei: 'Mijn Heer, Almachtige en genadige God, Heilige en Rechtvaardige, laat de naam die Uw Majesteit in gedachten houdt niet uitgewist worden, maar bekeer mijn ziel, want ik sterf en mijn adem zal mijn mond gaan verlaten.
2. Werp mij die U uit de aardse klei gevormd hebt niet weg uit Uw aanwezigheid. Ban degene die U grootgebracht hebt niet uit Uw gunst.'
3. En zie, een Woord dat u betreft kwam naar mij toe en de Heer zei tegen mij: *'Omdat uw dagen zo gemaakt zijn dat u met de voorliefde voor kennis gemaakt bent, daarom zal het uw nageslacht niet altijd ontnomen zijn om mij te dienen.'*

Hoofdstuk 28

1. En toen ik deze woorden hoorde, wierp ik mij voorover op de aarde en aanbad de Heer God en zei: 'U bent de eeuwige en Allerhoogste God, ook geven alle schepselen U de eer en de lofprijs.
2. U bent het waarachtige Licht dat boven alle licht schijnt, het levende Leven, de oneindig machtige Kracht! De geestelijke machten geven U eer en lofprijs. Naar de menselijke soort bewerkt U de overvloed van Uw genade.'

3. Nadat ik de Heer aanbeden had, pakte Michaël, Gods aartsengel, direct mijn hand vast en wierp mij uit het paradijs van 'de visie en het gebod van God'.
4. Michaël hield ook een (heers)staf in zijn hand, daarmee raakte hij de wateren die rondom het Paradijs zijn aan en zij werden vastgevroren.

Hoofdstuk 29

1. Daarop stak ik over terwijl de aartsengel Michaël met mij meeging, en hij bracht mij terug naar de plaats waar hij mij opgepikt had.
2. Luister mijn zoon Seth, ook naar de overige geheimen [en sacramenten] die eraan komen, die aan mij geopenbaard werden,
3. toen ik van de boom van kennis gegeten had en te weten kwam en begreep wat er in dit tijdperk zal gebeuren.
4. [Wat God wil doen] met Zijn schepping van de menselijke soort. De Heer zal in een vuurvlam verschijnen, vanuit Zijn majestueuze mond zal Hij geboden en voorschriften uitvaardigen. [Een tweesnijdend zwaard zal uit Zijn mond voortkomen] en zij zullen Hem heiligen in het huis waar Zijn majesteit verblijft.
5. Ook zal Hij hen de majestueuze plaats van Zijn majesteit tonen, en dan zullen zij in het land dat Hij voor hen zal klaarmaken een huis voor de Heer hun God bouwen. Dan zullen zij Zijn voorschriften overtreden en zal hun heiligdom verbrand worden, hun land zal verlaten worden en zij zullen zelf verstrooid worden. Want zij hebben de woede van God gewekt.
6. Opnieuw zal Hij hen terug laten keren uit hun verstrooiing, en weer zullen zij het huis van God herbouwen.
7. En in de eindtijd zal het huis van God groter dan ooit verheven zijn. Opnieuw zal wetteloosheid rechtvaardigheid overtreffen. Hierna zal God [in zichtbare vorm] met mensen op aarde wonen, daarna zal rechtvaardigheid beginnen met stralen. In dat tijdperk zal het huis van God geëerd zijn en zullen de vijanden niet langer in staat zijn om de mensen die in God geloven te kwetsen. Dan zal God een trouw volk dat Hij voor de eeuwigheid zal redden voor zichzelf oprichten.
8. En de goddelozen zullen door God, hun Koning, gestraft worden, de mensen die weigerden om van Zijn wet te houden. Hemel en aarde, nacht en dag en alle schepselen zullen Hem gehoorzamen en Zijn gebod niet overtreden.
9. De mensen zullen hun daden niet wijzigen, maar zij zullen veranderen vanwege het verlaten van de wet van de Heer. Daarom zal de Heer de slechten van zichzelf afstoten en zullen de rechtvaardigen tegenover God als de zon stralen.
10. In die tijd zullen de mensen door water van hun zonden gereinigd worden. Maar zij die niet gezuiverd willen worden zullen veroordeeld worden. De man die zijn ziel beheerst heeft zal gelukkig genoemd worden, als het gerechtsoordeel van God plaats zal vinden en de grootsheid van God onder de mensen zichtbaar wordt, als hun daden door God, de rechtvaardige Rechter, onderzocht zullen worden.'

²³ Zowel de Armeense als de Latijnse als de Griekse tekst zijn vanaf vers 7-9 vergelijkbaar.

Hoofdstuk 30

Adam ziek, zijn sterven nadert

1. Toen Adam negenhonderddertig jaar oud geworden was zei hij, omdat hij wist dat zijn dagen tot een einde gekomen waren: 'Laten al mijn zonen zich bij mij verzamelen, zodat ik hen zegen en met hen spreek voordat ik sterf.'
2. En zij verzamelden zich in drie delen tegenover hem,²⁴ in het gebedshuis waar zij het gewend waren om de Heer hun God te aanbidden.
3. En zij vroegen hem dit: 'Wat zijn uw zorgen vader, zodat u ons bij elkaar brengt, en waarom ligt u op bed?'
4. Daarop antwoordde Adam als volgt: 'Ik ben ziek en heb pijn mijn zonen.' En al zijn zonen zeiden tegen hem: 'Wat betekent 'ziekte en pijn' vader?''²⁵

Hierna vervolgen we weer met de Armeense tekst.

Hoofdstuk 31

1. Zijn zoon Seth reageerde op hem en zei tegen hem: 'Vader Adam, wat is u overkomen? Heeft u zich misschien herinnerd aan het fruit uit de Tuin, verlangde u daarnaar en werd u er daardoor zelf verdrietig van?'
2. Als dat zo is, zeg het mij dan. Dan zal ik voor het Paradijs gaan staan, stof over mijn hoofd gooien en huilen. En, als God mij maar hoort, laat Hem dan Zijn engel sturen en die zal mij dan het fruit uit het paradijs brengen, dat zal ik dan naar u toe brengen zodat u zich beter zult voelen.'
3. En Adam zei hem: 'Dat is niet zo mijn zoon Seth, ik ben eerder ziek en heb pijn.' [Seth:] 'Wat is pijn vader en hoe komt u aan pijn?''²⁶

Hoofdstuk 32

Adams uitleg over het eten van de verboden vrucht

1. Adam vertelde Seth: 'Toen God ons maakte zoon, mij en uw moeder, plaatste Hij ons in het paradijs van heerlijkheden om haar vruchten te eten. Maar er was een plant in het midden van het paradijs waarover God ons opdroeg: 'Eet daar niet van.'
2. Toch bedroog de slang uw moeder en zorgde dat zij ervan at, dat is de reden waarom wij nu gaan sterven. Op het tijdstip dat de beschermengelen naar God opstegen om te aanbidden bedroog de vijand haar.
3. Zij at ervan en bedroog mij, mijn kinderen, want ik wist er niet van.'²⁷
4. God had (het paradijs) ook onder ons verdeeld, tussen mij en uw moeder Eva, zo zouden wij dit kunnen bewaken. Wat mij betreft gaf Hij het oostelijke en noordelijke deel. Aan uw moeder Eva had Hij het zuidelijke en westelijke deel toevertrouwd.'²⁸

²⁴ Armeens: 'Hij verdeelde de drie delen van de wereld onder zijn afstammelingen.'

²⁵ Armeens en Grieks hebben een vergelijkbare strekking.

²⁶ Latijns en Grieks hebben een zelfde strekking.

²⁷ Latijns en Grieks hebben missen de tekst: 'zij bedroog mij en ik wist er niet van'.

²⁸ Latijns en Grieks hebben een zelfde kortere strekking.

Hoofdstuk 33

1. En wij hadden ieder twaalf (Lat. twee) engelen bij ons, om ons te beschermen,
2. tot op het moment van de dageraad, [op dat moment] stegen zij dagelijks daarnaartoe op. En op het moment van hun opstijgen bedroog de slang uw moeder en liet haar eten van de boom, want hij had gezien dat ik niet langer bij haar was, net als de engelen.
3. Ze liet mij er ook van eten, en ik had het niet door.'²⁹

Hoofdstuk 34

1. God werd kwaad op ons toen we gegeten hadden en Hij zei ons:
2. 'Omdat u mijn gebod geminacht heeft zal ook ik u minachten.' En Hij stuurde zeventig soorten kwaad naar ons toe. Naar onze ogen, onze oren, tot en met onze voeten, plagen en voortekens die in (Zijn) schatkamers opgeslagen liggen. Dit heeft God mij aangedaan (Lat. Als kastijding, en heel onze soort.) zodat ik door de dood zou omkomen.'³⁰

Hoofdstuk 35

1. (Lat. Dit zei Adam tegen zijn zonen, en hij werd door hevige pijnen overmand, en met luide stem riep hij uit: 'Wat moet ik doen? Ik ben in nood, zo wreed zijn de pijnen waarmee ik belaagd wordt.'
2. En toen Eva hem zag huilen, begon zij ook zelf te huilen en zei: 'O Heer mijn God draag die pijn aan mij over, want ik ben het die gezondigd heeft.'
3. En Eva zei tegen Adam)³¹ 'Mijn heer Adam, geef mij de helft van uw kwellingen, dan zal ik uw pijn van dit moment dragen. Want uw lijden komt door mij en ik ben het die ervoor gezorgd heeft dat deze pijnen u overkomen.'

Hoofdstuk 36

Adam vraagt Eva en Seth om zalfolie in het paradijs te halen

1. En Adam zei tegen Eva: 'Sta op en ga samen met Seth naar het paradijs werp aarde over uw hoofd en huil tegenover God zodat Hij ons genadig kan zijn.
2. Dan zal Hij Zijn engel naar het paradijs waar de Levensboom is sturen, waar de (zalf)olie vanuit stroomt, zodat hij u een beetje van die olie meegeeft. Dan zult u die hier naar mij toe brengen, dan zalf ik mijzelf ermee en ben ik van mijn kwellingen genezen.
3. Daarna zal ik u laten weten op welke manieren wij beproefd werden.'³²

Hoofdstuk 37

Eva en Seth ontmoeten de listige slang

1. (Lat. Daarop is Seth met zijn moeder naar de poorten van het paradijs vertrokken, en terwijl ze onderweg waren, kijk, daar kwam een beest [slang] dat Seth aanviel en beet.

²⁹ Latijns heeft een zelfde strekking, maar mist de laatste zin.

³⁰ Latijns heeft een zelfde strekking, maar mist de laatste zin.

³¹ Armeens vervolgt hierna iets uitgebreider dan het Latijns, Grieks heeft een vergelijkbare verkorte versie.

³² Grieks en Latijns hebben een zelfde strekking, maar missen vers 3.

2. En zodra Eva dat zag, huilde ze en zei:³³ ‘Wee mij, want als ik op de dag van het oordeel aankom, dan zullen al mijn zonden branden en mij vertellen: ‘Aan het begin was u het die Gods opdrachten niet nakwam.’³⁴
3. Eva riep het uit naar het slechte beest: ‘O boosaardig beest, kent u geen vrees? Durft u het beeld van God aan te vallen? Hoe durft u om uw mond te openen en uw tanden erin te zetten? Of herinnert u het eerste gebod van God dan niet dat u uw mond tegen het beeld van God geopend hebt?’³⁵

Hoofdstuk 38

1. Daarop reageerde het beest op haar en zei tegen Eva: ‘Het komt niet door onze hebzucht waardoor uw ontevredenheid en huilen komen, maar uw ontevredenheid en huilen komen door uw eigen hebzucht. Want aan het begin van de schepping was u het die luisterde naar het beest, de slang.
2. Hoe durfde u om uw mond te openen en om te eten van de boom waar God van geboden had om er niet van te eten? Door u is alles veranderd!
3. Nu is dat ondragelijk voor u als ik begin met het uitspreken van terechtwijzingen aan u!’³⁶

Hoofdstuk 39.

1. Daarop reageerde Seth naar hem en zei tegen het beest: ‘Houd je bek en wees stil beest, ga weg van ons, het beeld van de Godheid, tot op de dag (van het oordeel) dat God u doet opstaan.’
2. Daarop reageerde het beest ook op Seth: ‘Kijk maar hoe ik wegga bij u, beeld van God, uitstraling van God.’ En toen het beest bij hem weg gegaan was, vluchtte het beest voor Seth weg, en de gewonde man ging naar de hut van zijn vader Adam.³⁷

Hoofdstuk 40

Belofte aan Seth en Adam van de zalfolie na 5500 jaar.

1. (Lat. Dus wandelde Seth met zijn moeder naar de omgeving van het paradijs, voor de genadeolie om de zieke Adam mee te zalven. En zij kwamen aan bij de poorten van het paradijs, namen stof van de aarde en wierpen dat over hun hoofden. Ze bogen zichzelf met hun gezicht naar de aarde neer en begonnen luid te jammeren en kreunen,
2. de Heer God smekend om medelijden voor Adam in zijn pijnen, en om Zijn engel te sturen met de olie van Zijn Genadeboom.³⁸

³³ Hierna vervolgt het Armeens weer.

³⁴ Grieks heeft hier dat alle zondaars dit dan naar haar zullen uitspreken.

³⁵ Grieks en Latijns hebben een zelfde strekking.

³⁶ Grieks en Latijns hebben een zelfde strekking, maar korter.

³⁷ Grieks en Latijns hebben een zelfde strekking, maar missen dat Seth naar de hut van zijn vader Adam gaat.

³⁸ Grieks heeft een vergelijkbare kortere versie.

³⁹ Hier vervolgt het Armeens.

⁴⁰ Grieks en Latijn hebben een vergelijkbare kortere versie.

⁴¹ Dus na ongeveer zesduizend tot 6500 jaar omdat Adam dan bijna 1000 jaar oud is.

⁴² Grieks heeft hier een verkorte samenvatting dat de zegen voor Adam en de heiligen betreft. Latijns heeft een meer Christelijk gemaakte tekst die verwijst naar de doop van Jezus zelf in de Jordaan en de zegen die Zijn volgelingen na

Hoofdstuk 41

1. En als zij vele uren met bidden en smeken doorgebracht hebben, kijk, toen verscheen de engel Michaël aan hen en zei:
2. ‘Ik ben door de Heer naar u toegestuurd,)³⁹ en aangesteld over de menselijke zielen.’
3. En hij zei tegen Seth: ‘Man van God, werk niet zo hard met te smeken om de olijfboom met de eis om uw vader Adam (ermee) te zalven.’⁴⁰

Hoofdstuk 42

1. ‘Dat is niet passend voor deze tijd, maar voor de toekomst, (Lat. Laatste dagen) als vijfduizend jaar voorbij zijn.
2. Dan, in het vijfenvijftighonderdste jaar⁴¹ zal de geliefde Zoon van God, Christus op aarde komen om het lichaam van Adam op te wekken uit zijn val door het overtreden van de geboden.
3. Dan zal hij (Adam) komen en in de rivier de Jordaan gedoopt worden, en zodra hij uit het water omhooggekomen zal zijn, zal hij door Hem met de olie gezalfd worden,
4. hij en al zijn nakomelingen, zodat zij op het moment van de opstanding op zullen staan. De Heer zei: ‘Ik zal hen in het paradijs toelaten en ik zal hen met die zalfolie zalven.’’’⁴²

Hoofdstuk 43

1. ‘Ga nu naar uw vader Adam omdat de dagen van zijn tijdperk volbracht zijn. Binnen drie dagen zal zijn ziel zijn lichaam verlaten en zullen er ontelbaar veel wonderen in de hemelen te zien zijn.’
2. Met dat de engel hem dat vertelde was hij tegelijkertijd in het gewas van het paradijs verdwenen.⁴³

Hoofdstuk 44

Adam en Eva rouwen om wat hun nakomelingen door hem zal overkomen

1. En wat Seth en Eva betreft, zij gingen terug naar Adams hut. En Adam huilde om de wond van het beest en zei tegen Eva:
2. ‘Wat hebben we gedaan? Want er is kwaad over ons en onze nakomelingen gekomen.
3. Vertel uw kinderen zeker wat uw zonden zijn, want wij zullen sterven, u en ik en ongeluk zal zich over de wereld verspreiden. Alle afstammelingen die uit ons voort zullen komen, zullen ons vervloeken, sprekend:

Hem ontvangen, alleen het laatste deel van de tekst verwijst dan nog naar Adam, er staat: ‘ [Als vijfduizend vijfhonderd jaar vervuld zijn, dan zal de meest geliefde koning Christus, de Zoon van God, op aarde komen om het lichaam van Adam te doen herleven en met hem de lichamen van de doden te doen herleven. Hijzelf, de Zoon van God zal, wanneer Hij komt, in de rivier de Jordaan gedoopt worden, en wanneer Hij uit het water van de Jordaan komt, dan zal Hij iedereen die in Hem gelooft zalven met de genadeolie. En die genadeolie zal van generatie op generatie zijn voor wie klaar zijn om wedergeboren te worden uit water en de Heilige Geest tot het eeuwig leven. Dan zal de meest geliefde Zoon van God, Christus, Die op aarde neerdaalt, uw vader Adam naar het paradijs leiden, naar de boom van genade.]

⁴³ Tekst twee mist in het Grieks, het Latijn voegt nog toe: ‘En Eva en Seth keerden met geurige kruiden terug, nardus, krokus, kalmoes en kaneel.

4. ‘Het zijn onze vader en moeder die ons dit ongeluk bezorgden.’

Eva vertelt haar kinderen hoe zij door de duivel verleid is

5. Daarop begon Eva te huilen⁴⁴ en ze zei: ‘Luister nu naar mij, mijn kinderen, dan zal ik u vertellen hoe we erin geluid zijn.’
6. Het is gebeurd toen uw vader zijn deel van het paradijs aan het bewaken was, het oosten en het noorden,
7. terwijl ik mijn eigen deel bewaakte, het westen en het zuiden. En de duivel kwam op Adams deel.
8. En daar waren beesten, want de Heer had ook de beesten onder ons verdeeld. Alle mannelijke had Hij aan Adam gegeven en alle vrouwelijke had Hij aan mij gegeven. En wij voedden elk die van onszelf waren.
9. Toen de duivel bij het deel van uw vader kwam, gaf de duivel de slang het volgende bevel:
10. ‘Sta op en kom met mij mee, dan leer ik je iets nuttigs.’⁴⁵
11. Daarop kwam de slang en de duivel zei tegen de slang: ‘Ik (hoorde) dat u slimmer bent dan alle (stomme) dieren, en ik ben gekomen om te testen hoe wijs u bent. Want Adam geeft voedsel aan alle (stomme) dieren, net als aan u.’
12. Als alle (stomme) dieren nu komen om voordat de zon opkomt voor Adam neer te buigen, dag aan dag en morgen op morgen, iedere dag, dan komt u ook om neer te buigen. U bent vóór hem geschapen! Zo groot als u bent! En u buigt neer voor dat kleintje?
13. Waarom eet u laagwaardiger (voedsel) dan Adam en zijn echtgenote, en niet het goede voedsel uit het paradijs? Maar kom en luister naar mij zodat wij Adam buiten de muur van het paradijs geband krijgen, net zoals dat wij buiten zijn. Misschien is er ergens een manier om het paradijs weer binnen te komen.’
14. En de slang zei tegen hem: ‘Hoe kunnen wij hen naar buiten werken?’ De duivel reageerde en zei tegen de slang: ‘Wees als een vermomming voor mij, dan zal ik door uw mond een woord tegen de vrouw spreken om (haar) erin te luizen.’
15. En hun tweeën voegden zich samen en lieten hun koppen over de muur van het paradijs leunen, op het moment dat de engelen opgestegen waren om voor God neer te buigen. Daarop veranderde de duivel zich in de vorm van een engel, hij zong de lofprijs van de engelen. Toen keek ik in de richting van de omheining om naar de lofprijs te luisteren.
16. Ik staarde en zag hem, alsof een engel, maar hij werd direct onzichtbaar, want hij was snel de slang gaan halen.
17. Toen zei hij tegen hem: ‘Sta op en kom, dan zal ik bij u zijn en via uw mond zeggen wat passend voor u is om te spreken.’
18. Dicht bij de muur van het paradijs nam hij de gestalte van de slang aan, de duivel glipte de slang binnen en liet zijn hoofd over de muur van het paradijs hangen. Hij riep luid, sprekend: ‘Arme u, vrouw, u die in het paradijs van verrukking bent, maar blind! Kom naar mij dan zal ik u een geheimje vertellen.’

19. En toen ik gekomen was zei hij tegen mij: ‘Eva?’ En ik zei hem: ‘Dat ben ik.’ Hij antwoordde mij en zei: ‘Wat doet u daar in het paradijs?’
20. Ik reageerde en zei hem: ‘God heeft mij aangesteld om het paradijs te bewaken en te eten.’
21. Daarop reageerde de duivel naar mij en zei via de mond van de slang: ‘Ok, eet u dan van de vrucht van elke boom die in het paradijs is?’
22. Ik antwoordde hem dit: ‘Wij eten van alle bomen, behalve van maar één boom die hier in het midden van het paradijs staat, want God heeft ons opgedragen: ‘Eet daar niet van zodat u de dood niet sterft.’
23. Daarop vertelde de slang aan mij: ‘Ik ben er bang voor dat u net als de (stomme) dieren bent. God was jaloers op u waardoor Hij u het niet toestond, maar ik wil niet dat u onwetend bent. Kom liever, eet, dan zult u de heerlijkheid die uw deel zal zijn zien.’
24. Toch zei ik hem: ‘Ik ben bang om mogelijk te sterven, zoals God dat zei.’
25. De slang antwoordde als volgt: ‘Wat is de dood en hoe sterft iemand? Dood is leven!’ Ik antwoordde hem dit: ‘Ik weet het niet.’ Hij antwoordde naar mij: ‘God is levend, alleen al daarom zullen jullie niet sterven, maar op het moment dat jullie ervan eten zullen jullie ogen geopend zijn en zullen jullie, net als God, in goed en slecht onderwezen worden.’
26. God wist dat u als Hem zou worden, en God was jaloers op u. Daarom heeft God u gezegd: ‘Eet er niet van!’
27. Kijk naar de boom en zie de pracht eromheen!’ Wat mij aangaat, toen ik erheen gegaan was en de pracht eromheen gezien had, toen zei ik:
28. ‘Dit is een goede boom en haar vrucht is in mijn ogen te vertrouwen. Toch ben ik bang om mijn hand uit te strekken en te plukken. Maar u, als u niet bang bent, breng het dan naar mij toe, dan zal ik eten en zal ik weten of uw woorden waar zijn of niet.’ De slang antwoordde mij dit: ‘Kom, doe de poort open, dan zal ik u ervan geven.’
29. En toen ik erheen gegaan was om de poort voor hem te openen en hij het paradijs binnen gekomen was, liep hij vooruit en stopte even. Daar reageerde ik op en zei: ‘Waarom bent u gestopt?’ Maar hij, mijn kinderen, begon mij in de maling te nemen. Hij antwoordde mij met te zeggen: ‘Als ik al gestopt ben, dan is het omdat ik van gedachten ben veranderd, uit angst dat als ik u er wellicht van zou geven en u ervan eet, dat uw ogen dan geopend zullen zijn en u als God zult worden. Dan zult u goed en slecht kennen, dan wordt u trots en jaloers op Adam, dan laat u hem ervan eten, want hij zal als een (stom) dier in uw ogen zijn, zoals u was tegenover God, omdat God jaloers op u was. Als u werkelijk wilt, zweer dan waarachtig dat, als ik u laat eten, dat u dan niet jaloers bent op uw man Adam, maar dat u hem ervan laat eten en het ook aan hem geeft.’
30. Ik antwoordde hem en zei hem: ‘Ik weet niet wat zweren is, hoe kan ik aan u zweren?’ En hij zei tegen mij: ‘Zeg: ‘Ik zweer bij de planten in het paradijs en bij de Cherubs waarop de Vader als Hij

⁴⁴ Vanaf hier is een hiaat in de Latijnse tekst, de Griekse (beknopt) en Armeense tekst vervolgen met de toespraak van Eva aan haar kinderen.

⁴⁵ Letterlijk: ‘een bruikbaar woord.’

naar het paradijs afdaalt zit, dat als ik eet en alles weet, dat ik dan niet jaloers zal zijn, maar ook wat aan Adam zal geven.’

31. En toen hij mij dit had doen zweren had hij mij gebonden, hij gaf mij iets van de boom en ik at het op.⁴⁶
32. (Grk. En op datzelfde moment werden mijn ogen geopend. Gelijk wist ik dat ik ontdaan was van de rechtvaardigheid (onschuld) waarmee ik bekleed was,
33. en ik huilde en zei tegen hem: ‘Waarom heeft u mij dit aangedaan zodat u mij van de heerlijkheid waarmee ik bekleed was beroofd hebt?’

Eva verleid Adam om ook te eten

34. Maar ik huilde ook om de eed die ik had gezworen, en hij klom uit de boom en verdween.)⁴⁷
35. [Ik ging op zoek naar bladeren om] mijn naaktheid te bedekken, en vond niets aan de bomen, want op het moment dat ik gegeten had vielen alle bladeren van de bomen af in mijn deel van het paradijs.
36. Ik pakte er een paar en maakte een bedekking voor mijzelf, terwijl ik naast de boom waarvan ik gegeten had stond mijn kinderen. Ik was bang voor de eed die ik gezworen had op het paradijs en waarin ik gezegd had: ‘Ik zal Adam er ook van laten eten.’
37. Toen kwam uw vader Adam eraan, hij dacht dat een beest het paradijs binnengekomen was en hij zei mij: ‘Wat bedenkt u allemaal en waarom heeft u vijgenbladeren op uzelf?’
38. Ik reageerde op hem en zei: ‘Wilt u dat ik u iets vertel of niet? Tot op vandaag waren wij als (stomme) dieren. Toen ik begreep wat de Heer tegen ons zei: ‘Eet hier niet van,’ terwijl ik haar pracht zag, toen plukte ik ervan, at het op en wist van goed en slecht. Kom, eet er ook van en u zult als God worden.’
39. Adam antwoordde mij als volgt: ‘Ik ben bang dat God kwaad op mij wordt en tegen mij zegt: ‘Het gebod dat ik u gaf bent u niet nagekomen!’
40. Maar ik zei tegen de vader: ‘De schuld zal op mij zijn. Als Hij het u vraagt, zeg dan dit: ‘Deze vrouw die U mij gegeven heeft is de schuld hiervan, [zij zei:] ‘Zie deze heerlijke smaak!’
41. Toen gaf ik hem ervan en at hij ervan, en werd zoals ik. Ook hij nam een blad van de vijgenboom en bedekte zijn naaktheid ermee.
42. (Grk. En hij zei tegen mij: ‘O slechte vrouw! Wat hebt u mij aangedaan dat u mij van de heerlijkheid van God heb beroofd?’)

God brengt Adam, Eva en de duivel de gevolgen van hun daden

43. Daarna hoorden wij een engel op de bazuin blazen, hij gaf de engelen de volgende opdracht:
44. ‘Dit zegt de Heer: ‘Kom naar het paradijs en hoor het vonnis dat wij gaan uitspreken!’” Adam [zei]: ‘We hebben gezondigd, want God komt eraan om ons te veroordelen!’ We werden bang en verborgen ons.
45. Toen kwam God naar het paradijs, zittend op de Cherubs, terwijl de engelen lofzangen voor Hem uit

zongen. Toen Hij in het paradijs aankwam wierpen alle bomen direct hun bladeren af.

46. Toen werden er tronen geplaatst naast de boom van het leven.
47. En God riep Adam erbij en zei hem: ‘Adam, Adam, waar bent u? Verbergt u zich voor mij? Hoe zou een huis zich voor zijn bouwer kunnen verbergen? Of wat heeft u bij de boom van het paradijs te verbergen?’
48. Daarop reageerde uw vader en zei tegen de Heer: ‘Ik heb mij verborgen omdat ik bang ben, ik ben naakt en schaam mij.’
49. God antwoordde hem dit: ‘Wie heeft u gezegd dat u naakt bent? Heeft u het gebod dat ik u gaf dan geminacht?’
50. Daarop herinnerde Adam zich het woord dat ik gezegd had: ‘Wees daar niet bang voor, want ik zal het dragen.’ En Adam zei: ‘Heer, het is die vrouw die u aan mij gaf die mij bedroog.’ Daarop keerde Hij zich naar mij en zei mij: ‘Wat heeft u gedaan?’
51. En ik herinnerde mij het woord van de slang en ik zei: ‘Het is de slang die mij bedroog!’
52. God reageerde op Adam en zei hem: ‘Omdat u naar uw vrouw luisterde en mijn gebod ongehoorzaam bent, laat de aarde daarom vervloekt zijn wat uw werk betreft.
53. U zult haar bewerken en zij zal u geen vrucht opleveren, alleen dorens en distels zullen voor u uitspruiten. Met het zweet op uw voorhoofd zult u brood eten.
54. U zult veel te zuchten hebben, het ene werk na het andere, en u zult (Grk. Niet) rusten. U zult honger hebben en verzadigd raken. U zult door bitterheid aangetast worden en zoetheid ervaren. Door de hitte zult u gekweld worden en de kou ervaren. Jullie zullen verarmen en (Grk. Niet) verrijkt worden. U zult eten en dik worden. U zult uzelf aan het vuur warmen en niet warm worden. U zult zich [laven?] met water en het zal zich terugtrekken.
55. En de beesten waarover u heerste zullen tegen u in opstand komen. U zult verzwakt zijn omdat u zich niet aan mijn geboden gehouden hebt.’
56. God keerde zich naar mij en zei mij: ‘Waarom luisterde u naar de slang en verlaat u mijn geboden die ik opdroeg?’
57. Wees in moeiten en pijnen, vele vruchten geboren doen wordend. Als u hen dan baart, dan zult u vanwege de kwellingen en pijnen voor uw leven vrezen.
58. [Dan zegt u] dat als u van uw kwellingen verlost wordt, dat u dan nooit terug zult gaan (Grk. Naar de zonde van het vlees,) en dat u uw hart zult verharden met het oog op de grote strijd die de slang met u is aangegaan.
59. Keer terug naar het zelfde [begin]punt, baar uw nageslacht in pijn en keer met spijt terug naar uw man, en hij zal over u heersen.’
60. Toen Hij dit alles tegen mij gezegd had, werd Hij erg kwaad op de slang en zei ertegen: ‘Ook u, verga en wees vervloekt onder alle (stomme) dieren.
61. Het voedsel dat u gewend was te eten zal u weerhouden worden. De aarde zal u tot voedsel zijn, alle dagen van uw leven. [net als de worm?]

⁴⁶ De Armeense tekst heeft hier een hiaat, nu volgt een stukje van de Griekse tekst.

⁴⁷ Nu vervolgt het Aramees.

U zult op uw borst gaan en op uw buik, uw handen en voeten zullen u afgenomen zijn.

62. *U zult geen oren of nagels hebben en geen ledemaat zal u meer resten. Het kostbare kruis dat mijn Zoon op aarde op zal nemen zal u veroordelen, vanwege het bedrog waar u Adam mee bedroeg. Vanwege het slechte in uw hart zult u opnieuw verpletterd en gebroken worden.*
63. *En ik zal vijandschap tussen u en het nageslacht van de vrouw scheppen. Zij zal op uw kop loeren en u zult op haar hiel loeren, tot op de dag van het oordeel.'*
64. Dat sprak God, en Hij gaf de opdracht om ons allebei uit het paradijs te verbannen.
65. Adam smeekte de engelen en zei tegen hen: 'Wacht nog even op mijn smeekbede naar de Heer, wie weet, misschien wil de Heer mij [alleen] een boete geven voor wat ik heb gedaan, en zal ik het paradijs niet verlaten'
66. Daarop wachtten de engelen op ons tot wij de vraag gesteld hadden. Adam smeekte de Heer en zei: 'Ik smeek U Heer, vergeef mij voor wat ik gedaan heb.'
67. Daarop zei de Heer tegen de engelen: 'Waarom heeft u gewacht om Adam uit het paradijs te zetten? Is het mijn schuld, of heb ik niet eerlijk geoordeeld?'
68. Daarop vielen de engelen op de grond en zeiden buigend voor de Heer tegen Hem: 'U bent eerlijk Heer en Uw vonnis is oprecht.'
69. De Heer keerde zich naar Adam en zei: 'U mag niet in het paradijs blijven.'
70. Adam gaf de Heer als volgt antwoord: 'Ik smeek U Heer, geef mij wat van de boom des Levens zodat ik wat kan eten voordat ik vertrokken ben.'
71. Daarop richtte de Heer zich tot Adam en zei hem: 'In uw tijd van leven zult u er niets meer van eten. Ik heb brandende Cherubs en een zwiepend zwaard op wacht gezet om haar van u weg te houden. Anders zou u er nog van proeven, onsterfelijk worden en trots zeggen: 'Ik zal nooit sterven!' U heeft de strijd te voeren die de vijand tegen u begonnen is.
72. *Als u het paradijs verlaat en u bewaart voor elke vorm van kwaad, dan zult u sterven en na uw dood opstaan, in de toekomstige opstanding. Dan zal ik u werkelijk van de boom des Levens geven en zult u voor eeuwig onsterfelijk zijn.'*
73. Toen de Heer dat gezegd had, gaf Hij de opdracht om het paradijs uitgezet te worden.
74. En uw vader hilde tegenover de engelen, maar zij zeiden tegen hem: 'Wat is er aan de hand, wat kunnen wij voor u doen?'
75. Daarop reageerde uw vader op hen en zei hen: 'Kijk, ik ga naar buiten, nu smeek ik u dat op het moment dat ik het paradijs verlaat, dat ik wierook uit het paradijs mee kan nemen, zodat, als ik naar buiten ga, ik een zoet geurende wierookgeur kan offeren en dan zal God bereid zijn om naar mij te luisteren.'
76. En de engelen stonden hem dat toe en hij nam vier zoetgeurende wierookgeuren, nardus, saffraan,

riet en kaneel. Dat is wat Adam vanuit het paradijs op aarde bracht.

77. Dus nu heb ik jullie, mijn kinderen, de hele manier waarop wij erin geluisd zijn verteld, en ik smeed jullie om goed op jezelf te letten en niet te stoppen met goed te doen.'
78. Tot zover wat Eva te midden van haar kinderen sprak, terwijl Adam ziek op bed lag.⁴⁸

Hoofdstuk 45

Het sterven van Adam

1. (Lat. En net zoals de aartsengel Michaël dat voorzegd had, kwam het sterven van Adam na zes dagen.)⁴⁹
2. En op de tweede dag stond zijn ziel op het punt om zijn lichaam te verlaten.
3. Eva zei tegen Adam: 'Waarom sterft u alleen en leef ik nog? Hoe zou ik dan nog kunnen bestaan? Hoe moet dat met mij na uw dood? Laat me dat over mijzelf weten!'
4. Daarop zei Adam tegen Eva: 'Wees niet bezorgd over alles wat u gedaan heeft, als we beide moeten sterven, dan zult u ook naast mij geplaatst worden. En als ik alleen moet sterven, verplaats mij dan niet totdat God een opdracht geeft over mij.
5. Want de Heer zal mij niet vergeten, Hij zoekt het vat dat Hij gemaakt heeft liever op. Sta op en bid een gebed tot God zodat mijn ziel in de handen van mijn Schepper wordt aanbevolen. Want ik weet niet hoe ik de Schepper van alles ga benaderen, of Hij kwaad op mij is of dat Hij mij zal accepteren.'
6. Daarop is Eva opgestaan en ze ging bij Adam naar buiten. Zij toonde berouw en zei: 'Ik heb tegen U gezondigd God, ik heb tegen U en tegenover U gezondigd. Tegenover Uw uitgezonden engelen heb ik gezondigd. Tegenover de Cherubs heb ik gezondigd. Tegenover het altaar van Uw heiligheid heb ik gezondigd. Tegenover de generaties in de hemelen heb ik gezondigd. Tegenover de vogels in de lucht heb ik gezondigd. Tegenover de beesten op aarde heb ik gezondigd. Tegen U heb ik gezondigd God, met al mijn hebzucht, te midden van al Uw schepselen. Ik smeek u allemaal, u schepselen van hemel en aarde, doe smeekbeden tot de Heer voor mij.'

Eva en Seth getroost over de dood van Adam

7. Terwijl Eva op haar knieën aan het bidden was, kwam Michaël er plotseling aan, de engel van de mensheid. Hij stond daar, hielp Eva opstaan en zei tegen haar:
8. 'Sta op uit uw schuldbelijdenis, want uw man Adam is uit zijn lichaam vertrokken. Sta op en zie zijn ziel, hoe zijn Schepper die al heeft.'⁵⁰
9. Eva stond op en legde haar hand op haar gezicht (Grk. droogde haar tranen af), en de engel stond weer op en zei tegen Eva: 'Sla je ogen op en laat de aardse zorgen los.'
10. En wat Eva betreft, toen zij haar ogen naar de hemelen opgeslagen had, toen zag zij strijdswagens van vuur met een licht dat omhoog scheen, gedragen door vier (Grk. Adelaars). Zij waren zo

⁴⁸ De Griekse tekst van deze lange toespraak van Eva aan haar kinderen is van vergelijkbare strekking.

⁴⁹ Latijns vervolgt hier met een verkorte versie van Adams sterven: 'Toen Adam merkte dat het uur van zijn dood nabij was, zei hij tegen al zijn zonen: 'Zie, ik ben

negenhonderddertig jaar oud, en als ik sterf, begraaft mij dan in de richting van de zonsopgang in het veld van de woning daarginds.' En het gebeurde dat toen hij zijn hele toespraak had beëindigd, hij de geest opgaf.'

⁵⁰ Grieks: 'die naar zijn Schepper omhooggevoerd is.'

schitterend dat het met geen woorden te beschrijven is, ook was het onmogelijk om ze te peilen, zowel niet van voren als niet van achteren. En engelen gingen voor de strijdswagens uit.

11. En toen zij aangekomen waren op de plek waar de vader was, stopte de strijdswagen en stonden de Serafs tussen hem en de strijdswagen(s).
12. 'En ik, Eva, zag drie gouden wierookvaten, met (drie) bekers en drie engelen die snel naar het altaar kwamen. Deze engelen namen een kool en deden die in het wierookvat en zetten het wierookvat neer. En terwijl zij (de kool) aanblieden, trok de rook omhoog en verluisterde deze het uitspannel van de hemelen.⁵¹
13. De engelen waren God aan het lofprijzen, zij bogen voor Hem neer, dit luid uitroepend: 'God, vergeef Adam, want hij is uw beeld en Uw handwerk, hij is Uw schepsel.'⁵²

Hoofdstuk 46

1. 'Daarop zag ik, Eva, twee lichten voorovergevallen voor God en ik huilde en zei tegen mijn zoon Seth:
2. 'Sta op zo naast het lichaam van je vader, kom naar mij toe en zie wat je ogen nog niet gezien hebben van je vader Adam.'
3. Daarop stond Seth op en ging dicht bij zijn moeder Eva staan en zei haar:
4. 'Waarom huilt u? Hef uw ogen omhoog en zie de zeven uitspannels geopend en zie de gestalten van de vader, Adam, zoals hij daar ligt tegenover God, met alle engelen die Hem smeken en zeggen: 'God, vergeef Adam, want hij is Uw beeld en lijkt op U, omdat U het bent die hem geschapen heeft.'
5. [Eva:] 'Wat is dat toch mijn zoon Seth, bezorgen zij het bloed van mijn echtgenoot aan deze Indianen (Grk. Twee zwarten die de gebeden van uw vader Adam bijstaan.), want zij staan voor God? Seth antwoordde Eva als volgt:
6. 'Dit zijn de zon en de maan, zij liggen voorovergebogen en doen smekingen voor Adam, mijn vader.'
7. [Eva] 'Waar is dan het licht van de zon, want dat is er niet bij, waarom is het zo donker?'
8. Seth antwoordde Eva als volgt: 'Omdat haar licht verduisterd is tegenover de God van alles en haar licht is verduisterd vanwege de vrees voor God.'

⁵¹ Het Latijns volgt met de volgende verkorte versie van hoofdstuk 46 en 47: (Toen) werd de zon verduisterd, ook de maan en de sterren, gedurende zeven dagen, en Seth omhelsde het lichaam van zijn vader van bovenaf in zijn rouw, en Eva keek met de handen over haar hoofd gevouwen naar de grond, en al haar kinderen huilden zeer bitter. En kijk, daar verscheen de engel Michaël, hij stond aan het hoofd van Adam en zei tegen Seth: 'Sta op van bij het lichaam van je vader en kom naar mij toe om te zien wat de straf van de Heer God over hem is. Hij is zijn schepsel en God heeft medelijden met hem gehad.' En alle engelen bliezen op hun bazuinen en riepen: 'Gezegend bent U Heer, want U had medelijden met Uw schepsel!'

⁵² Grieks heeft een vergelijkbare strekking als het Armeens,

⁵³ Acheron betekent 'de rivier van het leed'. Volgens de Griekse mythologie de rivier die de veerman Charon moest oversteken om de zielen van de doden in de onderwereld te brengen. Mogelijk dus afgeleid van deze bron.

Hoofdstuk 47

Belofte van overwinning over de duivel voor de toekomst

1. Terwijl Seth dit tegen Eva zei, blies een grote engel plotseling op de bazuin en alle engelen die met hun gezicht neergebogen lagen stonden weer op. Zij smeekten voor Adam, riepen met luide stem en zeiden:
2. 'God is gezegend met alle zegeningen, U heeft Uw eerstgeschapene (Grk. Adam, het schepsel van Zijn handen) vergeven!'
3. En toen de engelen deze woorden uitgesproken hadden, werd één van de zesvleugelige Serafs naar hem toegestuurd, die nam Adam mee naar het meer Acheron,⁵³ en doopte hem drie keer daarin.
4. Daarna bracht hij hem terug voor God waar hij drie uur lang met zijn gezicht voorovergebogen neerlag. Hierna strekte God vanaf Zijn troon Zijn hand uit, liet Adam opstaan en gaf hem aan Michaël met te zeggen:⁵⁴
5. '*Neem hem mee naar de derde hemel, naar het paradijs en plaats hem voor het altaar tot op de dag van 'de Economie' [de huishouding zoals God bedoelt] die ik bedacht heb voor alle vleselijke (wezens) met mijn welbeminde Zoon.'*
6. Daarop nam Michaël Adam naar de plaats die God had opgedragen terwijl alle engelen engelsalmen herhaalden. Zij aanbaden dit wonder, de vergeving van Adam en de belofte voor de toekomst.
7. Hierna riep Michaël het uit naar God en God gebood dat de bazuin geblazen zou worden en dat alle engelen zich tegenover God verzamelen, opvolgend per rang.
8. Zij die een wierookvat vasthielden, zij die een harp vasthielden en zij die op de bazuin bliezen.
9. En kijk, de Heer der heerscharen steeg op op de winden van de Cherubs.
10. En (God) bereikte als eerste Zijn paradijs. En de bloemen in het paradijs, met hun zoete geuren, raakten bewogen van de zoete geur van de majestueuze God. Alle kinderen van Adam stonden ademloos, alleen Seth niet, omdat hij de zoon van de grootsheid van God was.⁵⁵
11. En toen God aankwam bij het gevallen lichaam van Adam, was de Heer zorgzaam voor hem en sprak met een verdrietige stem tegen hem: '*Als u zich aan mijn geboden gehouden had, dan had u niet op die plaats gevallen en dan was uw vijand niet in staat geweest om te zien dat hij ervoor gezorgd had dat u naar die plaats verbannen werd.*

⁵⁴ Het Latijn heeft hier opnieuw een iets andere verkorte versie: 'Toen zag Seth de uitgestrekte hand van God die Adam vasthield en hij gaf hem over aan Michaël, sprekend: '*Neem hem onder uw hoede tot de dag des oordeels als straf, tot de laatste jaren als ik zijn verdriet in vreugde zal veranderen. Dan zal hij op de troon van hem die zijn bedrieger geweest is zitten.*' En de Heer sprak weer tot de engelen Michaël en Uriël: '*Breng me drie linnen kledingstukken van mosselzijde en spreid ze over Adam uit en andere linnen kleren over zijn zoon Abel en begraaf Adam met zijn zoon Abel.*' En alle 'krachten' van engelen marcheerden langs Adam, en de slaap van de doden werd ingewijd. En de engelen Michaël en Uriël begroeven Adam en Abel in die delen van het paradijs, voor de ogen van Seth en zijn moeder, en Michaël en Uriël zeiden: 'Begraaf uw doden op dezelfde manier, zoals u gezien hebt.'

⁵⁵ Vers vier tot en met tien komen in de Griekse versie in verkorte vorm nadat God tegen Adam gesproken heeft in lijn met vers elf t/m dertien van de Armeense versie.

12. *Maar ik zal zijn vreugde in verdriet veranderen en ik zal u terug naar dit koninkrijk brengen en ik zal u op de troon van uw vijand plaatsen. Daar waar hij was gaan zitten, vlakbij waar zijn rebellie werd ontdekt.*
13. *Hij wisselt van plaats met u en hij zal u in die andere plaats op de troon zien zitten.*⁵⁶

Hoofdstuk 48

Adam begraven op de plek waar hij geschapen is, de derde hemel

1. Hierna gaf God een opdracht aan Michaël die Adam terugbracht naar het paradijs, wat de derde hemel is.
2. Zij vouwden drie lijkkleden op en God zei tegen Michaël en Gabriël: *'Vouw deze lijkkleden uit en wikkel Adams lichaam erin. Neem ook olie van de olijffboom en giet dat over hem uit.'* En drie engelen bekleedden hem daarmee. En toen zij Adams lichaam bekleed hadden zei God tegen hen:
3. *'Neem ook Abels lichaam, neem andere lijkkleden en bekleed ook hem daarmee.'*
4. Want vanaf de dag dat de slechte Kaïn hem vermoordde was hij naakt blijven liggen. Deze wilde hem in de aarde begraven, maar dat lukte niet omdat zijn lichaam door de aarde werd teruggegeven. Want een stem liet zichzelf uit de hemel horen die tegen hem zei:
5. *'Hij zal niet in de aarde begraven kunnen worden voordat hij die als eerste geschapen was in de aarde van waaruit hij is geschapen is teruggekeerd.'*
6. Daarop bracht hij dit naar een rots en daar bleef dit uitgestrekt liggen totdat Adam stierf. Dus zo werd hij meegenomen en net als zijn vader aangekleed.
7. God gaf opdracht dat zij allebei omhoog naar het paradijs meegenomen moesten worden, in het oostelijke deel, op de plaats waar God wat aarde genomen had en Adam schiep. En God gaf Michaël opdracht om te graven.
8. Daarop zond God zeven engelen naar het paradijs, zij verzamelden veel wierook uit het paradijs en zij brachten het naar hen toe. Daarop namen zij de twee lichamen, legden hen in het graf en dekten hen af.
9. Daarop keerde God zich om en riep Adam. Adams lichaam antwoordde Hem vanuit de aarde en zei: *'Hier ben ik!'*
10. En de Heer zei hem: *'Kijk, zoals ik u gezegd heb, u bent aarde en u keert naar de aarde terug,*
11. *maar bij de opstanding die ik u beloofd heb zal ik u opwekken, als het tijd is voor de opstanding.'*
12. Hierna nam God het driehoekige zegel en verzegelde het graf van Adam daarmee, sprekend:

⁵⁶ Het Grieks heeft hier: *En God zei tegen hem: 'Adam, wat heb je gedaan? Als u zich aan mijn gebod had gehouden, dan zou er nu geen vreugde meer zijn onder degenen die u naar deze plaats brengen. Toch zeg ik u dat ik hun vreugde in verdriet zal veranderen, en uw verdriet zal ik in vreugde veranderen, en ik zal u in uw vroegere heerlijkheid veranderen en u op de troon van uw bedrieger plaatsen. Maar hij zal naar deze plaats geworpen worden, om u boven hem te zien zitten, dan zal hij veroordeeld worden, met wie naar he luisterden, en hij zal zeer bedroefd zijn als hij u op zijn eervolle troon ziet zitten.'*

⁵⁷ Het Grieks heeft hier een vergelijkbare tekst.

'Laat niemand dit aanraken gedurende deze 'zes dagen', totdat uw rib naar u terugkeert.'

13. Daarna keerde God terug naar de hoogste hemel en elke engel naar zijn (eigen) dienst.

Eva gestorven en begraven naast Adam

14. Maar Eva raakte verdoofd door het zien van dit alles. Eva hilde en wilde zien waar zij Adam neergelegd hadden, want zij wist dat niet. Toen de Heer naar de aarde was afgedaald, (deden?) de zoete geuren van het paradijs dat niet, vanwege Zijn zoete geur waren zij allemaal geneutraliseerd (Grk. Eva en haar zoons sliepen). Niemand wist ervan, tot en met de omkleeding en begravenis van Adam, niemand behalve Seth.
15. Toen smeekte Eva huilend om meegenomen te worden om haar de plaats te tonen waar zij Adam neergelegd hadden. En toen zij haar gebed voltooide had zei ze:
16. *'Heer, vervreemd mij niet van de plaats van Adam, maar geef mij dezelfde opdracht als hem, omdat wij beide in het paradijs onafscheidelijk van elkaar waren. Scheid ons niet in onze dood, maar leg mij waar U hem gelegd heeft.'* En na dit gebed gaf zij haar ziel over.⁵⁷

Hoofdstuk 49

1. Daarop kwam de engel Michaël en hij leerde Seth om Eva aan te kleden. Er kwamen drie engelen die Eva's lichaam meenamen en neerlegden op de plaats waar zij Adams lichaam gelegd hadden.
2. Hierna zei de engel Michaël tegen hem: *'Bekleed elke persoon die sterft zo, totdat alle menselijke wezens gestorven zijn.'*
3. Toen hij Seth dit alles geleerd had steeg hij op naar de allerhoogste hemel, ver weg van Seth, en hij zei hem nog: *'Rouw niet langer dan vijf dagen (vijfduizend jaar) over de doden, en wees blij op de zevende dag (6000 jaar na Adam), want op die dag rustte God van alles wat de Heer gemaakt had uit.'*
4. *Aan Hem behoort de glorie en eer en aanbidding, met de Vader en de Heilige Geest, nu en voor altijd en oneindig eeuwig.'* Amen.⁵⁸

⁵⁸ Het Grieks heeft het volgende wat afwijkende eindes: *'Dus dat sprak de engel, en steeg op naar de hemel, (God) verheerlijkend en zeggend: 'Hallelujah!' [Heilig, heilig, heilig is de Heer, in de heerlijkheid van God de Vader, want aan Hem is het gepast om heerlijkheid, eer en aanbidding te geven, met de eeuwige leven gevende Geest, nu en altijd en eeuwig. Amen.] [Heilig, heilig, heilig is de Heer der heerscharen. Aan Wie zij glorie en kracht voor altijd en eeuwig Amen.] [Toen verheerlijkte de aartsengel Yoël God; sprekend: 'Heilig, heilig, heilige Heer, hemel en aarde zijn vol van Uw heerlijkheid.'*